

er disse andre Hensyn, jeg ogsaa vil tillade mig at omtale.

Den højtærede Minister og hans Raadgivere havde altsaa set Pladsen. De havde set, at den stod meget højt i Naturskønhed, og at Læforholdene vare særdeles gode, men det var vel ogsaa omtrent, hvad man kunde konstatere ved et flygtigt Besøg. Noget efter blev det ved sagkyndig Undersøgelse godtgjort, at Pladsen var vel egnet til Bebyggelse, at Afløbsforholdene og Jordbundsforholdene vare særdeles gode, at det tilbudte Areal er rigeligt og vel egnet til Landbrug. Men for at blive ved selve Pladsen maa jeg i denne Forbindelse omtale et Par Anker, som de sagkyndige have mod den. Der siges saaledes i Bilag 2, at Opkørselen fra Landevejen til Anstalten vil blive ret vanskelig og en Adgangsvej ret kostbar at anlægge. Denne Udtalelse forstaar jeg ingeniunde, men det er maaske min Fejl. Det hele, det drejer sig om her, hvis man vil have Vejen tæt op imod Grønnehave Skov, vil være at gennemgrave en lille Bakke. Men jeg vilde anse dette for meget uheldigt, da netop denne Bakke danner et glimrende Udsigtspunkt lige ved Isefjorden, og jeg ser aldeles ingen Grund til at foretage en saadan Afgravning. Gaar man blot 42 m længere imod Syd, har man aldeles ingen Bakke, men kun det jævnt stigende Terrain, som, hvor man end lægger Anstalten, i det højeste vil give en Stigning af 1 paa 30, og Vej længden vil ikke en Gang forlænges med de 42 m, thi hvis man foretog den nævnte Afgravning og lod Vejen følge Grønnehave Skov, vilde det blive en skraa Vinkel, medens det bliver en ret Vinkel, naar man gaar 42 Meter mod Syd.

Den anden Anke, som rejses mod Pladsen, er, at Skovarealet er vel lille. Jeg ved nu ikke, hvor stor en Skov man ønsker sig, men jeg kan ikke tænke mig, at man skulde ønske et saa stort Skovareal, at det skulde være forbundet med store Vanskeligheder at opsøge sindssyge Patienter, hvis saadanne skulde gøre sig usynlige, det er noget, som let kan ske. Grønnehave Skov, som jeg taler om, omfatter et Areal paa 107 Tønder Land, der er nogle faa Tønder Land Eng, men selve Skoven er omtrent 100 Tønder Land. Og naar det gøres gældende, at det er Byens Lystskov, vil jeg dertil sige, at det kun til Dels er rigtigt. Der gaar en Tværvej igennem Skoven fra Øst til Vest, men det er ingen offentlig Vej, det er Forstvæsenets egen Vej. Denne Vej deler Skoven i

to omtrent lige store Dele, saa at der er omtrent 50 Tønder Land Skov Syd for nævnte Vej. Det omtalte Areal kan altsaa ikke paa nogen Maade siges at være Lystskov. Lystskoven er udelukkende begrænset til den Halvdel, som ligger Nord for den nævnte Vej, altsaa nærmest mod Byen. Jeg tillader mig nu at mene, at 50 Tønder Land smuk Bøgeskov er et tilstrækkeligt Areal til Skov for de sindssyge. Jeg kan heller ikke se, der er noget til Hinder for, at de rolige sindssyge under Opsyn kunne færdes over hele Skoven og saaledes ogsaa nyde godt af den henrivende Udsigt og den store Naturskønhed, som man har for Øje, naar man opholder sig i eller ved den i Bilaget omtalte Pavillon.

Saa omtales der i Bemærkningerne til Lovforslaget, hvad ogsaa flere ærede Medlemmer have berørt, at Pladsen ved Hillerød har en Fordel derved, at det er Statens Jord. Her kan jeg fuldstændig slutte mig til det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle), som mente, at netop dette, at det var Statens Jord, vilde blive en Udgift for Staten og ingen Vinding, idet der fra de andre Pladser, ogsaa fra Nykøbing, foreligger Tilbud om at give et Tilskud til Erhvervelse af Byggeplads, og det er rigtigt, som det er anført, at hvis Staten vil afhænde sin Jord ved Hillerød, har den samme Værdi for Staten som for enhver anden, naar den sælges. Foruden at Staten ikke faar noget Tilskud til Byggegrund, hvis den bygger paa sin egen Jord, faar den en ret betydelig Udgift til den nuværende Forpagter i Anledning af Afstaaelsen. Hvis Anstalten derimod opføres ved Nykøbing, har denne Kommune tilbudt at yde 65,000 Kr. til Byggegrund og ligesom Hillerød tilbudt at lægge Vand-, Gas- og Elektricitetsledninger ud til Anstaltens Grund. Pekuniært set er der altsaa ingen Besparelse for Staten ved at bygge paa sin egen Grund, den taber derimod de 65,000 Kr., plus hvad der skal betales i Afgift til Forpagteren i Afstaaelse.

Maa jeg endelig nævne et andet Forhold, som ogsaa taler betydeligt for, at Anstalten lægges ved Nykøbing. Da den højtærede Minister i Sommer var ude for at se paa Pladsen, var Ministeren bleven i høj Grad tiltalt af Egnen her som særligt egnet til at gøre Forsøg med den saakaldte Familiepleje, der med saa stort Held er bleven anvendt paa Djursland og flere Steder, og Ministeren udviklede nærmere, hvilket Gode dette kunde blive for